

Sny o modulárních reaktorech? Stavme jaderné bloky

MF 22/6 2024
Tomáš Jirsa
senátor ODS, starosta
Hluboké nad Vltavou

Jako mnoho jiných jsem přesvědčen, že naše republika jadernou energetiku potřebuje. Když se však podíváme zpět, vidíme, jak české vlády bohužel úspěšně blokuji výstavbu nových jaderných bloků. Je to rozhodnutí zodpovědné a drahé, a proto se mu mnoho politiků či vrcholných manažerů úspěšně brání. Celý proces je ze zahraničí ovlivňován německým rozhodnutím uzavřít svoje jaderné elektrárny a dlouhodobým odporem Evropského parlamentu a bruselských úředníků k jádru obecně.

Připomeňme si, že tendr na třetí blok ja-

derné elektrárny Temelín vypsal už úřednická vláda premiéra Jana Fischera v roce 2009. V roce 2014 ho pak ale zrušilo rozhodnutí tehdejšího ministra financí Andreje Babiše, který nedal na tuto klíčovou stavbu nezbytnou státní záruku. O rok později rozhodla vláda premiéra Bohuslava Sobotky o přeložení stavby z připraveného Temelína do nepřipravených Dukovan, což následující menšinové vládě Andreje Babiše umožnilo vypsání tendru opakovaně odkládat.

Hle, kočkopes

Poslední tendr vypsal až vláda premiéra Petra Fialy a po podání nabídek zodpovědný ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela zjistil, že nepotřebujeme jeden blok, ale

čtyři - a tak rozhodnutí o vítězi a stavbě bylo opět odloženo.

Do toho jsme na poslední chvíli dostali „německým perem“ psané rozhodnutí Bruselu, které sice dovoluje jeden dukovanský blok stavět, ale s obrovskými technickými a ekonomickými komplikacemi, protože - velmi zjednodušeně řečeno - podmínky Bruselu staví stabilní jádro až za nestabilní obnovitelné zdroje. Obhájí společnost ČEZ stavbu takového kočkopsa před svými soukromými akcionáři?

Za jádro zodpovědný ministr Síkela je stále více ve hře jako kandidát na post evropského komisaře. I jemu je jasné, že nejaderné státy v čele s Německem na tuto pozici jenom stěží pustí kandidáta s jadernou minulostí. Současný tendr vidím opravdu z velké dálky, ale zůstala-li ve hře pouze ji-

hokorejská firma Korea Hydro & Nuclear Power (KHNP) a francouzská Électricité de France (EDF), troufám si odhadovat, že levnější budou efektivní Korejci, ale nedáním zakázky Francouzům ztratíme v Evropské unii jedinou oporu proti Německu.

Prodavači snů

Souhra všech výše uvedených „politických“ faktorů a prázdná státní kasa nahrává k dalšímu prodloužení. Ministr financí Zbyněk Stanjura však ujišťuje, že vláda o vítězi rozhodne a stavět se bude. Toto ujištění ale dává ministr financí v době, kdy přichází mediální vlna vychvalující malé modulární reaktory jako skvělé řešení pro budoucnost. Jsou malé a modulární, každé město si tedy bude moci rozhodnout

o tom, jaký výkon potřebuje. A hlavně prý výrazně levnější než jakýkoliv blok Dukovan či Temelína. No, nekupte!

Je pravděpodobně možné, že do stavění nových jaderných bloků bude malých modulárních reaktorů průmyslově méně. Umíte si ale představit, že v městě, kde nejde pro občanský odpad stavět dálnice či spalovny, někdo dovede stavět „za humny“ malou jadernou elektrárnu?

Jde tu přitom o energetickou bezpečnost republiky! Je potřeba přestat snít o neexistujících zdrojích energie a začít stavět. I kdyby došlo na průmyslovou výrobu modulárních reaktorů, všechny pro budoucího vývoje mluví o zvyšování výroby elektřiny a nové jaderné bloky budou zcela jistě využity.